

WYKONANIE BUDŻETÓW W JEDNOSTKACH SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO ZA ROK 2003

Wykonanie planu dochodów i wydatków

Poziom budżetów jednostek samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego w 2003 r. określał zakres realizowanych zadań, w tym w szczególności:

- ❖ zmniejszenie zakresu działania powiatów o zadania powiatowych służb i inspekcji (Komendy Powiatowe Policji i inspekcje weterynaryjne),
- ❖ zwiększenie zakresu finansowania zadań inwestycyjnych z udziałem środków przeznaczonych na realizację programów przedakcesyjnych,
- ❖ połączenie z dniem 1 stycznia 2003 r. miasta na prawach powiatu Wałbrzych z powiatem wałbrzyskim i rozdzielenie zadań pomiędzy powiat wałbrzyski i nowo utworzoną gminę miejską Wałbrzych.

W realizacji budżetów za 2003 rok dochody jednostek samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego wyniosły 6.355.739 tys. zł, a wydatki 6.482.792 tys. zł, co oznacza, że były o 127.052 tys. zł wyższe od dochodów. Przeciętne wykonanie planu dochodów wyniosło 97,5%, a wykonanie planu wydatków — 94,5%. Poziom dochodów i wydatków oraz procent wykonania planu w budżetach jednostek samorządu terytorialnego poszczególnych kategorii przedstawia tab. 1.

Tab. 1. DOCHODY I WYDATKI

Wyszczególnienie	Dochody		Wydatki		Procent wykonania planu	
	[tys. zł]				dochodów	wydatków
	plan	wykonanie	plan	wykonanie		
Ogółem	6 518 012	6 355 739	6 862 824	6 482 792	97,5	94,5
Gminy, w tym:	3 232 773	3 131 163	3 403 918	3 151 729	96,9	92,6
— miejskie	1 275 400	1 236 028	1 352 281	1 246 439	96,9	92,2
— miejsko-wiejskie	1 114 002	1 082 087	1 175 319	1 095 263	97,1	93,2
— wiejskie	843 371	813 048	876 319	810 027	96,4	92,4
Powiaty	1 021 634	1 008 427	1 100 352	1 056 035	98,7	96,0
Miasta na prawach powiatu	1 917 587	1 883 548	2 013 911	1 944 914	98,2	96,6
Województwo samorządowe	346 017	332 601	344 643	330 114	96,1	95,8

Planowanych wielkości dochodów nie uzyskało 158 jednostek, w tym 132 gminy, 22 powiaty i 3 miasta na prawach powiatu). Wykonanie w 91 jednostkach ukształtowało się poniżej przeciętnego wykonania dochodów, a 6 gmin nie uzyskało nawet 80% planowanych dochodów. Niska realizacja dochodów oddziaływała na wskaźnik wykonania wydatków, który był o ponad 3 punkty procentowe niższy od wykonania dochodów. W budżetach 28 jednostek, w tym w budżetach 23 gmin, wskaźnik wykonania wydatków ukształtował się powyżej wskaźnika wykonania dochodów.

Różnica między dochodami a wydatkami wskazuje, że budżety jednostek samorządu terytorialnego za rok 2003 zamknęły się *per saldo* deficytem w wysokości 127.052 tys. zł przy planowanym w wysokości 344.812 tys. zł. Spośród 196 dolnośląskich jednostek samorządu terytorialnego:

- ❖ 134 jednostki realizowały budżet z planowanym deficytem, a ostatecznie rok budżetowy deficytem zamknęło 96 jednostek (74 gminy, 3 miasta na prawach powiatów i 19 powiatów) — łącznie na kwotę 215.664 tys. zł,
- ❖ 60 jednostek realizowało budżet z planowaną nadwyżką dochodów nad wydatkami, a ostatecznie rok budżetowy nadwyżką zamknęło 100 jednostek (92 gminy, 7 powiatów i województwo samorządowe) — łącznie na kwotę 88.611 tys. zł.

Analiza wykonania budżetów za 2003 rok wskazuje, że poprawa wyniku wyraziła się zamknięciem roku budżetowego:

- deficytem niższym od planowanego w 95 jednostkach,
- nadwyżką wyższą od planowanej w 43 jednostkach,
- nadwyżką przy planowanym deficycie w 39 jednostkach.

Wynik gorszy od planowanego dotyczył budżetów 6 jednostek i oznaczał:

- pogłębienie deficytu w 5 jednostkach (Kobierzyce, Niechlów, Nowa Ruda, Pęcław, Siekierczyn),
- wystąpienie deficytu, przy planowanej nadwyżce (Paszowice).

W ostatnich latach występuje tendencja do wzrostu liczby budżetów z nadwyżką budżetową. O ile w 2000 r. 60 budżetów zamknęło się nadwyżką, w 2001 r. 67 budżetów, w 2002 r. 77, to w 2003 r. już 100 budżetów. Sytuacja ta jest wynikiem realizacji obowiązku spłaty zaciągniętych kredytów i pożyczek, a także wynikiem rozwiązań systemowych, w tym przekazywania należnych jednostkom samorządu terytorialnego udziałów w PIT i CIT w terminie do 31 stycznia roku następnego.

Wielkość i dynamika dochodów

Dochody jednostek samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego (196) w 2003 r. wyniosły łącznie 6.355.739 tys. zł. Ponad 49% łącznej kwoty dochodów określiły dochody 166 gmin, prawie 30% dochody 3 miast na prawach powiatu, niespełna 16% dochody 26 powiatów i ponad 5% dochody województwa samorządowego. Zmiany wynikające z połączenia miasta na prawach powiatu z powiatem wałbrzyskim i wydzielenie gminy miejskiej Wałbrzych ukształtowały nową strukturę łącznych dochodów budżetów samorządowych województwa. Udział dochodów gmin w dochodach łącznych wzrósł o 5 pkt proc., a miast na prawach powiatu spadł o 4,6 pkt proc. Ponadto na strukturę dochodów oddziaływało zmniejszenie zakresu działania powiatów o zadania finansowane dotacją z budżetu państwa.

Zmiany w poziomie dochodów jednostek samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego w latach 2002 i 2003, w tym w przeliczeniu na 1 mieszkańca (po uwzględnieniu skorygowanej przez GUS liczby ludności województwa) przedstawiono w tab. 2.

Tab. 2. DYNAMIKA DOCHODÓW

Wyszczególnienie	Dochody ogółem [tys. zł]		Dynamika dochodów (2002 = 100%)	Dochody na 1 mieszkańca [zł]	
	2002	2003		2002*	2003**
Ogółem	6 370 140	6 355 739	99,8	2 191	2 191
Gminy, w tym:	2 819 116	3 131 163	111,1	1 453	1 515
— miejskie	1 004 392	1 236 028	123,1	1 411	1 477
— miejsko-wiejskie	1 042 270	1 082 087	103,8	1 459	1 515
— wiejskie	772 453	813 048	105,3	1 503	1 575
Powiaty	1 049 578	1 008 427	96,1	541	488
Miasta na prawach powiatu	2 181 320	1 883 548	86,3	2 256	2 259
Województwo samorządowe	320 126	332 601	103,9	110	115

* Po przeliczeniu według liczby mieszkańców na dzień 30 czerwca 2002 roku.

** Po przeliczeniu według liczby mieszkańców na dzień 30 czerwca 2003 roku.

Niższy poziom dochodów budżetów samorządowych w 2003 r. wynika z obniżenia poziomu budżetów powiatów. Spadek dochodów powiatów średnio o 3,9% (pomimo czterokrotnego wzrostu dochodów powiatu wałbrzyskiego) był spowodowany zmniejszeniem zadań z zakresu administracji rządowej (służby i inspekcji) finansowanych dotacją z budżetu państwa. Zauważyć należy, że wzrost dochodów gmin średnio o 11,1% (w tym gmin miejskich średnio o 23,1%) i spadek dochodów miast na prawach powiatu o 13,7% są wynikiem zmian administracyjnych (likwidacja miasta na prawach powiatu i utworzenie gminy miejskiej). Dochody gmin miejsko-wiejskich wzrosły średnio o 3,8%, gmin wiejskich — o 5,3%, a dynamika wzrostu była odpowiednio o 1,9 i o 0,6 pkt proc. wyższa od dynamiki w 2002 roku.

Ustalono, że w 2003 r. w stosunku do roku poprzedniego:

- ❖ 40 gmin nie osiągnęło wzrostu dochodów, w tym 9 miejskich, 10 miejsko-wiejskich, i 21 wiejskich,
- ❖ zróżnicowanie wskaźnika dynamiki dochodów gmin kształtowało się: od -44,8% (Szczawno Zdrój) do 72,7% (Mirsk),
- ❖ najwyższy wzrost dochodów uzyskały gminy wiejskie, średnio o 5,3%,
- ❖ 23 powiaty nie osiągnęły poziomu dochodów z roku poprzedniego, w tym 15 powiatów nie osiągnęło nawet 90% poziomu dochodów,
- ❖ niewielki wzrost dochodów od 2% do 5,4% dotyczył powiatów: milickiego i jeleniogórskiego,
- ❖ dochody powiatu wałbrzyskiego wzrosły o 306,8%,

- ❖ dochody miast na prawach powiatu Jeleniej Góry i Legnicy spadły o ponad 7,5%, a dochody miasta Wrocław wzrosły o 1,3%,
- ❖ dochody województwa samorządowego wzrosły o prawie 4%.

Analiza zmiany poziomu dochodów według ważniejszych źródeł wskazuje, że spadek dochodów jednostek samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego w 2003 r. w stosunku do roku poprzedniego o ponad 0,2% był wynikiem spadku poziomu dotacji celowych o 23,6% i wzrostu dochodów własnych o 6,5%, a także wzrostu subwencji ogólnej o 5,3%. Dynamikę ważniejszych źródeł dochodów przedstawiono w tab. 3.

Tab. 3. DYNAMIKA DOCHODÓW WEDŁUG WAŻNIEJSZYCH ŹRÓDEŁ

Wyszczególnienie	Dochody w 2003 r. [tys. zł]			Dynamika dochodów (2002 = 100%)		
	Dochody własne	Subwencja	Dotacje celowe	Dochody własne	Subwencja	Dotacje celowe
Ogółem	3 119 982	2 214 115	1 021 643	106,5	105,3	76,4
Gminy, w tym:	1 778 826	1 000 774	351 563	116,3	110,3	92,0
— miejskie	764 677	335 407	135 944	125,6	121,5	113,7
— miejsko-wiejskie	592 363	369 292	120 432	108,1	105,3	83,9
— wiejskie	421 786	296 076	95 187	113,1	105,5	79,9
Powiaty	105 429	543 101	359 897	96,0	115,2	76,8
Miasta na prawach powiatu	1 183 163	538 940	161 446	95,4	90,3	47,0
Województwo samorządowe	52 565	131 299	148 737	106,7	102,9	103,8

* Obejmują środki na dofinansowanie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego.

Wzrost dochodów własnych w 2003 r. dotyczył dochodów gromadzonych w budżetach gmin wiejskich, miejsko-wiejskich i w budżecie województwa samorządowego. Natomiast wskaźnik dynamiki dochodów własnych gmin miejskich (wzrost o 25,6%) i miast na prawach powiatu (spadek o 4,6%) został zniekształcony włączeniem miasta Wałbrzych do kategorii gmin miejskich. Analiza zmiany poziomu dochodów własnych gmin miejskich i miast na prawach powiatu w warunkach porównywalnych (przy wyłączeniu miasta Wałbrzych) ujawnia spadek dochodów własnych gmin miejskich średnio o 1,7% i wzrost dochodów własnych miast na prawach powiatu średnio o 7,3%, w tym w wyniku wzrostu dochodów własnych miasta Wrocław o 9,1%.

Struktura dochodów

Wzrost dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego (o 6,5%) spowodował wzrost ich udziału w strukturze dochodów do 49,1%. Wzrost udziału dochodów własnych dotyczył jednostek wszystkich kategorii z wyjątkiem powiatów. Ustalono, że wzrost udziału dochodów własnych dotyczył 134 jednostek (ponad dwie trzecie jednostek), co wskazuje na zwiększenie ich samodzielności finansowej. Wysoki udział dochodów własnych w dochodach ogółem utrzymał się w miastach na prawach powiatu i wzrósł do 62,8%, tj. o 5,9 pkt proc. W budżetach gmin udział dochodów własnych wzrósł średnio o 2,5 pkt proc., a w gminach poszczególnych typów odpowiednio o 1,3, o 2,1 i o 3,6 pkt proc. Strukturę dochodów jednostek samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego w latach 2002 i 2003 przedstawiono w tab. 4.

Tab. 4. STRUKTURA DOCHODÓW

Wyszczególnienie	Struktura dochodów w 2002 r.			Struktura dochodów w 2003 r.		
	Dochody własne	Subwencja	Dotacje celowe	Dochody własne	Subwencja	Dotacje celowe
Ogółem	46,0	33,0	21,0	49,1	34,8	16,1
Gminy, w tym:	54,3	32,2	13,6	56,8	32,0	11,2
— miejskie	60,6	27,5	11,9	61,9	27,1	11,0
— miejsko-wiejskie	52,6	33,6	13,8	54,7	34,1	11,1
— wiejskie	48,3	36,3	15,4	51,9	36,4	11,7
Powiaty	10,5	44,9	44,6	10,5	53,9	35,7
Miasta na prawach powiatu	56,9	27,4	15,8	62,8	28,6	8,6
Województwo samorządowe	15,4	39,8	44,8	15,8	39,5	44,7

Znaczący spadek dotacji celowych o ponad 316 mln zł (o 23,6%) spowodował spadek ich udziału w dochodach ogółem o prawie 5 pkt proc. Wzrost subwencji ogólnej o ponad 5% spowodował nieznaczny wzrost jej udziału w dochodach ogółem (o 1,8 pkt proc.). Nowa struktura dochodów powiatów i miast na prawach powiatu wynika ze zmiany zakresu zadań finansowanych dotacją i ze zmian administracyjnych.

Poziom dochodów na 1 mieszkańca

Realizacja budżetów w 2003 r. nie zmniejszyła zróżnicowania poziomu dochodów gromadzonych w budżetach JST w regionie, którą określono w następujących przedziałach:

- ❖ 166 budżetów gmin od 2,6 mln zł do 213,8 mln zł, w tym:
 - 33 gmin miejskich: od 5,3 mln zł (Wojcieszów) do 213,9 mln zł (Wałbrzych),
 - 54 gmin miejsko-wiejskich: od 7,1 mln zł (Złoty Stok) do 90,4 mln zł (Bogatynia),
 - 79 gmin wiejskich: od 2,6 mln zł (Platerówka) do 32,4 mln zł (Kobierzyce);
- ❖ 26 budżetów powiatów od 18,5 mln zł (polkowicki) do 96,4 mln zł (kłodzki);
- ❖ 3 miast na prawach powiatu od 180,3 mln zł (Jelenia Góra) do 1482,4 mln zł (Wrocław).

Poziom dochodów przypadających na 1 mieszkańca w regionie nie uległ zmianie i wynosił 2.191 zł, z czego 1.076 zł określiły dochody własne, 763 zł subwencja ogólna i 352 zł dotacje celowe. Dla jednostek poszczególnych kategorii ustalono następujące przedziały poziomu dochodów przypadających na 1 mieszkańca:

- ❖ gminy od 1.051 zł do 4.132 zł, w tym w gminach:
 - miejskich: od 1.050 zł (Pieszyce) do 2.857 zł (Karpacz),
 - miejsko-wiejskich: od 1.176 zł (Trzebnica) do 3.525 zł (Bogatynia),
 - wiejskich: od 1.161 zł (Kondratowice) do 4.132 zł (Rudna);
- ❖ powiatu od 303 zł (polkowicki) do 916 zł (milicki);
- ❖ miasta na prawach powiatu od 2.035 zł (Jelenia Góra) do 2.322 zł (Wrocław).

Wielkość i dynamika wydatków

Wydatki jednostek samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego w 2003 r. wyniosły łącznie 6.482.792 tys. zł i były niższe o 212.251 tys. zł, tj. o 3,2% od wydatków wykonanych w 2002 roku. Niższy poziom wydatków dotyczył budżetów 88 jednostek. Poziom wydatków ogółem, w tym wydatków majątkowych jednostek poszczególnych kategorii w latach 2002 i 2003 (w tys. zł) przedstawiono w tab. 5.

Tab. 5. DYNAMIKA WYDATKÓW

Wyszczególnienie	Wydatki w 2002 r.		Wydatki w 2003 r.		Dynamika (2001 = 100%)	
	ogółem	w tym majątkowe	ogółem	w tym majątkowe	wydatków ogółem	wydatków majątkowych
Ogółem	6 695 043	939 376	6 482 792	898 798	96,8	95,7
Gminy, w tym:	2 870 995	476 631	3 151 729	468 275	109,8	98,2
— miejskie	977 359	126 249	1 246 439	146 949	127,5	116,4
— miejsko-wiejskie	1 100 608	189 701	1 095 263	172 252	99,5	90,8
— wiejskie	793 028	160 681	810 027	149 074	102,1	92,8
Powiaty	1 089 637	83 235	1 056 035	93 209	96,9	112,0
Miasta na prawach powiatu	2 414 330	309 703	1 944 914	258 857	80,6	83,6
Województwo samorządowe	320 081	69 807	330 114	78 457	103,1	112,4

Przy analizie zmian poziomu wydatków (podobnie jak dochodów) należy uwzględnić, że znaczący wzrost wydatków w gminach miejskich oraz spadek wydatków miast na prawach powiatu wynika ze zmiany struktury jednostek w województwie dolnośląskim. Z budżetu województwa samorządowego wydatkowano o 3,1% więcej, niż w roku poprzednim, w tym na inwestycje o 12,4% więcej. Powiaty wydały średnio o 3,1% mniej niż w 2002 r., w tym o 12% więcej na inwestycje. Odwrotna sytuacja miała miejsce w gminach, które wydatkowały o 9,8% więcej, w tym o 1,8% mniej na inwestycje.

Analiza porównawcza zmiany poziomu wydatków jednostek wskazuje na duże zróżnicowanie wartości wskaźnika dynamiki, określone w przedziale: od spadku o 30,6% do wzrostu o 76,3%. W budżetach gmin największy spadek wydatków wystąpił w gminie Żórawina (o 30,6%), największy wzrost w gminie Mirsk (o 76,3%). Wśród powiatów największy spadek wydatków odnotowano w powiecie średzkim (o 26,4%), a największy wzrost w powiecie górowskim (o 16,9%). Wzrost wydatków powiatu wałbrzyskiego o 325,8% w następstwie przejęcia zadań powiatu grodzkiego i spadek wydatków miast na prawach powiatu (powiatów grodzkich) o prawie 9% był wynikiem zmian administracyjnych.

Struktura wydatków

Przedstawienie wydatków budżetu w układzie działów klasyfikacji budżetowej pozwala określić kierunki wydatkowania środków publicznych z budżetów samorządowych. Jednostki samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego w 2003 r. najwięcej środków publicznych (31,5%) przeznaczyły na finansowanie zadań z zakresu oświaty. Udział tych wydatków w wydatkach ogółem wzrósł w porównaniu z rokiem ubiegłym o prawie 2 punkty procentowe. Na zadania związane z transportem i łącznością jednostki przeznaczyły 12,3% wydatków ogółem, na opiekę społeczną — 12,2%, na administrację — 10,9%, a na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska — 6,7%. Udział wydatków przeznaczonych na finansowanie poszczególnych rodzajów zadań przedstawia tab. 6.

Tab. 6. STRUKTURA WYDATKÓW

Wyszczególnienie	Udział wydatków przeznaczonych na finansowanie zadań [%]				
	oświaty i wychowania (dział 801)	transportu i łączności (dział 600)	opieki społecznej (dział 853)	administracji (dział 750)	gospodarki komunalnej (dział 900)
Ogółem	31,5	12,3	12,2	10,9	6,7
Gminy, w tym:	33,8	5,5	12,0	13,2	10,3
— miejskie	28,0	6,9	14,1	12,1	10,0
— miejsko-wiejskie	36,2	3,9	11,3	13,0	9,9
— wiejskie	39,5	5,5	9,6	15,3	11,3
Powiaty	37,3	6,6	20,1	10,6	0,2
Miasta na prawach powiatu	28,4	22,3	10,0	7,7	5,6
Województwo samorządowe	8,7	36,4	1,6	8,1	0,1

Realizacja zadań oświaty stanowiła największe obciążenie budżetów gmin, powiatów i miast na prawach powiatu i absorbowała odpowiednio: 33,8%; 37,3% i 28,4% wydatków tych jednostek. Natomiast największe obciążenie budżetu województwa samorządowego stanowiła realizacja zadań związanych z transportem i łącznością, na które przeznaczono ponad 36,4% wydatków.

Strukturę wydatków poszczególnych jednostek cechuje duże zróżnicowanie. W budżetach gmin udział wydatków związanych z oświatą zamykał się w przedziale: od 15,1% (Szczawno Zdrój) do 62,85% (Prusice), w budżetach miast na prawach powiatu od 25,9% (Wrocław) do 39,3% (Legnica), natomiast w powiatach: od 15,1% (legnicki) do 55,9% (lubański).

W 2003 r. wystąpiło kolejne obniżenie poziomu wydatków majątkowych, łącznie o ponad 40 mln zł (obniżenie w 2002 r. wyniosło ponad 151 mln zł). Obniżenie poziomu wydatków majątkowych wystąpiło w budżetach 99 jednostek, w tym w budżetach 85 gmin, 12 powiatów i 2 miast na prawach powiatu. Niższy poziom wydatków majątkowych oznacza dalszy spadek ich udziału w wydatkach ogółem do 13,9%. Dla porównania podaje się, że udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem wynosił: w 2001 r. — 16,6%, a w 2002 r. — 14,5%. O spadku udziału wydatków majątkowych stanowią wydatki budżetów gmin, w których udział wydatków majątkowych obniżył się średnio o 2,6 pkt proc., w tym w gminach miejsko-wiejskich o 4,3 pkt proc. W budżecie województwa samorządowego udział wydatków majątkowych wzrósł o prawie 2 pkt proc., w budżetach powiatów o 1,2 pkt proc., a w budżetach miast na prawach powiatu o 0,5 pkt proc.

Tab. 7. STRUKTURA WYDATKÓW MAJĄTKOWYCH

Wyszczególnienie	Struktura wydatków majątkowych poszczególnych zadań [%]				
	transportu i łączności (dział 600)	gospodarki komunalnej i ochrony środowiska (dział 900)	oświaty i wychowania (dział 801)	rolnictwa i łowiectwa (dział 010)	ochrony zdrowia (dział 851)
Ogółem	31,8	23,6	12,6	7,2	6,2
Gminy, w tym:	17,2	36,4	16,2	9,2	1,2
— miejskie	17,4	43,2	8,4	0,0	1,1
— miejsko-wiejskie	15,6	32,0	20,9	11,9	0,6
— wiejskie	18,7	34,8	18,6	15,0	1,9
Powiaty	30,7	0,0	16,2	0,3	39,2
Miasta na prawach powiatu	55,0	16,0	8,5	0,4	1,4
Województwo samorządowe	44,0	0,0	0,0	26,3	12,9

Analiza struktury wydatków majątkowych jednostek samorządu terytorialnego wskazuje, że najwięcej środków przeznaczono na inwestycje związane z transportem i łącznością (31,8%), z gospodarką komunalną i ochroną środowiska (23,6%), oświatą i wychowaniem (12,6%), rolnictwem i łowiectwem (7,2%) i ochroną zdrowia (6,2%). Gminy największe środki przeznaczyły na inwestycje związane z gospodarką komunalną i ochroną środowiska (36,4%), w tym: na budowę lub modernizację wodociągów, oczyszczalni ścieków, rekultywację wysypisk. Powiaty najwięcej środków przeznaczyły na finansowanie zadań związanych z ochroną zdrowia, przeznaczając środki m.in. na modernizację

obiektów oraz na zakup aparatury i sprzętu medycznego, ponadto dużą aktywność inwestycyjną wykazywały w zakresie budowy i modernizacji dróg powiatowych. Miasta na prawach powiatu oraz województwo samorządowe przeznaczyły na drogi około 50% wszystkich wydatków inwestycyjnych. Strukturę wydatków majątkowych finansowanych z budżetów samorządowych w 2003 r. przedstawia tab. 7.

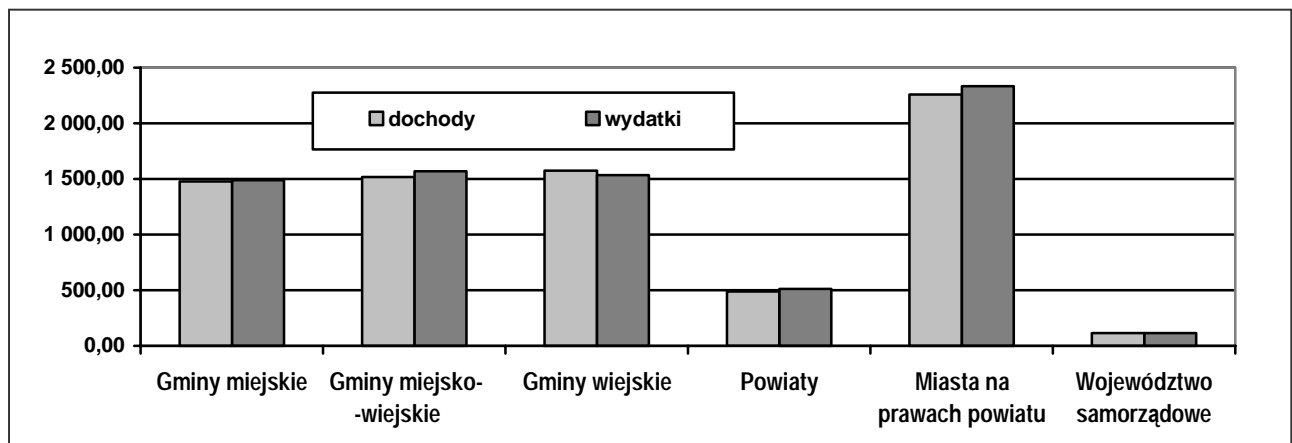
Wydatki na 1 mieszkańca

Z budżetów samorządowych w 2003 r. w przeliczeniu na 1 mieszkańca wydano 2.235 zł, tj. o 68 zł mniej niż w roku poprzednim, w tym z budżetów gmin wydano średnio o 45 zł więcej, z budżetów powiatów o 51 zł mniej, z budżetów miast na prawach powiatu o 164 zł mniej, a z budżetu województwa samorządowego o 4 zł więcej. Wyniki analizy porównawczej wydatków na 1 mieszkańca, w tym wydatków majątkowych w latach 2002 i 2003, przedstawia tab. 8.

Tab. 8. WYDATKI NA 1 MIESZKAŃCA

Wyszczególnienie	Wydatki na 1 mieszkańca				Wydatki wyższe od dochodów o kwotę	
	w 2002 r.		w 2003 r.		w 2002 r.	w 2003 r.
	ogółem	majątkowe	ogółem	majątkowe		
	[zł]					
Ogółem	2 303	323	2 235	310	112	44
Gminy, w tym:	1 480	246	1 525	227	27	10
— miejskie	1 373	177	1 489	176	-38	12
— miejsko-wiejskie	1 543	313	1 569	289	85	54
— wiejskie	1 540	265	1 534	241	37	-42
Powiaty	562	43	511	45	21	23
Miasta na prawach powiatu	2 497	320	2 333	310	241	74
Województwo samorządowe	110	24	114	27	0	-1

Wydatki jednostek samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego w 2003 r., podobnie jak w latach poprzednich, były wyższe od wykonanych dochodów. Różnica między wydatkami a dochodami w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosła dla wszystkich jednostek 44 zł i zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 68 zł. Najwyższa przewaga wydatków nad dochodami wystąpiła w budżetach miast miastach na prawach powiatu i wyniosła prawie 74 zł. Tylko wydatki budżetów gmin wiejskich były niższe od dochodów o prawie 42 zł, a wydatki województwa samorządowego prawie równe dochodom na 1 mieszkańca. Poziom dochodów i wydatków przypadający na 1 mieszkańca przedstawia rys. 1.

Rys. 1. POZIOM DOCHODÓW I WYDATKÓW PRZYPADAJĄCY NA 1 MIESZKAŃCA

Przychody i rozchody budżetów

Przychody budżetów jednostek samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego w 2003 r. wyniosły 620.698 tys. zł, z czego 80,4% stanowiły przychody zwrotne, pochodzące z zaciągniętych kredytów i pożyczek w wysokości 373.814 tys. zł (60,2% przychodów) oraz ze sprzedaży papierów wartościowych w wysokości 125.200 tys. zł (20,2% przychodów). Przychody z nadwyżek lat ubiegłych (nadwyżki budżetowej i wolnych środków) określiły 19,3% kwoty przychodów. Pozostała część przychodów pochodziła ze spłaty pożyczek udzielonych i z prywatyzacji majątku. Przychody i rozchody budżetów jednostek poszczególnych kategorii przedstawia tab. 9.

Tab. 9. PRZYCHODY I ROZCHODY

Wyszczególnienie	Przychody ogółem	W tym:		Rozchody ogółem	W tym:	
		przychody zwrotne	liczba jednostek		spłata i wykup	liczba jednostek
Ogółem	620 698	499 014	149	340 468	323 852	184
Gminy, w tym:	304 729	213 192	126	177 801	175 410	159
— miejskie	134 595	98 578	24	84 519	83 611	30
— miejsko-wiejskie	94 334	74 857	46	57 435	56 763	53
— wiejskie	75 800	39 757	56	35 848	35 036	76
Powiaty	89 478	71 109	19	30 265	24 515	21
Miasta na prawach powiatu	212 529	200 826	3	115 952	115 952	3
Województwo samorządowe	13 963	13 888	1	16 449	7 975	1

Przychody zwrotne zasilały budżety 149 jednostek, w tym:

- ❖ przychody z kredytów i pożyczek w wysokości 373.814 tys. zł — włączyły w finansowanie 146 jednostek: 124 gmin, 18 powiatów, wszystkie miasta na prawach powiatu i województwo samorządowe,
- ❖ przychody ze sprzedaży papierów wartościowych w wysokości 125.200 tys. zł — włączyło w finansowanie 6 jednostek, z tego: 3 gminy, 2 miasta na prawach powiatu i 1 powiat.

Ustalono, że przychody budżetów 126 gmin określiły 42,7% łącznej kwoty przychodów zwrotnych, a budżety 3 miast na prawach powiatu 40,2% tej kwoty. W przychodach zwrotnych gmin 95% pochodziło z zaciągniętych kredytów i pożyczek, a 5% ze sprzedaży papierów wartościowych. Natomiast w miastach na prawach powiatu przychody z zaciągniętych kredytów i pożyczek stanowiły 45,2%, a przychody ze sprzedaży papierów wartościowych 54,8% kwoty przychodów zwrotnych.

Rozchody samorządowych budżetów z tytułu spłaty pożyczek i kredytów, z tytułu wykupu papierów wartościowych oraz z tytułu udzielenia pożyczek wyniosły w 2003 r. łącznie 340.467 tys. zł, a ich wartość określiły:

- ❖ spłaty kredytów i pożyczek w wysokości 300.695 tys. zł (88% rozchodów), które dotyczyły 182 jednostek,
- ❖ wykup obligacji samorządowych na kwotę 23.156 tys. zł (7% rozchodów), który dotyczył 11 jednostek (3 powiatów i 8 gmin),
- ❖ udzielone z budżetu pożyczki na kwotę 12.719 tys. zł (4% rozchodów), co dotyczyło 14 jednostek.

W 2003 r., tak jak w latach poprzednich, dolnośląskie jednostki samorządu terytorialnego finansowały deficyty budżetów głównie przychodami z kredytów i pożyczek, a w mniejszym stopniu przychodami z obligacji. Z kredytów i pożyczek korzystały również te jednostki, które realizowały budżety nadwyżką, w 2003 r. dotyczyło to 63, spośród 100 jednostek.

Analiza wykonania budżetów za rok 2003 wskazuje, że przychody zwrotne w relacji do budżetów stanowiły 7,6% wykonanych dochodów i 7,7% wykonanych wydatków.

Przychody z kredytów i pożyczek oraz przychody ze sprzedaży papierów wartościowych w 2003 r. były o 141.022 tys. zł, czyli o prawie 22% mniejsze od analogicznych w 2002 roku. Natomiast z tytułu spłaty kredytów i pożyczek oraz wykupu papierów wartościowych były o 35.645 tys. zł wyższe niż w roku ubiegłym.

Dług publiczny JST

Łączna kwota długu dolnośląskich jednostek samorządu terytorialnego na dzień 31 grudnia 2003 r. wyniosła 1.894.407 tys. zł i w relacji do dochodów stanowiła 29,1% dochodów wykonanych w tym roku budżetowym. Wzrost relacji długu z 16,6% w 2000 r., do 21,1% w 2001 r., do 27,4% w 2002 r. i do 29,1% dochodów w 2003 r. wskazuje występowanie stałej tendencji wzrostu zadłużenia, odpowiednio w latach: o 4,5, o 6,3, o 1,7 pkt proc. Relatywnie niższy w 2003 r. wzrost relacji zadłużenia był udziałem gmin. Zmiany relacji zadłużenia do dochodów w latach 2002 i 2003 przedstawia tab. 10.

Łączną kwotę długu publicznego jednostek samorządu terytorialnego województwa dolnośląskiego określiły zobowiązania z następujących tytułów dłużnych:

- ❖ zaciągniętych kredytów i pożyczek w wysokości 1.472.631 tys. zł, które włączyło w finansowanie 158 gmin (41,3% łącznej kwoty zaciągniętych kredytów i pożyczek), 22 powiaty (7,6%), 3 miasta na prawach powiatu (49,3%) i województwo samorządowe (1,8%),

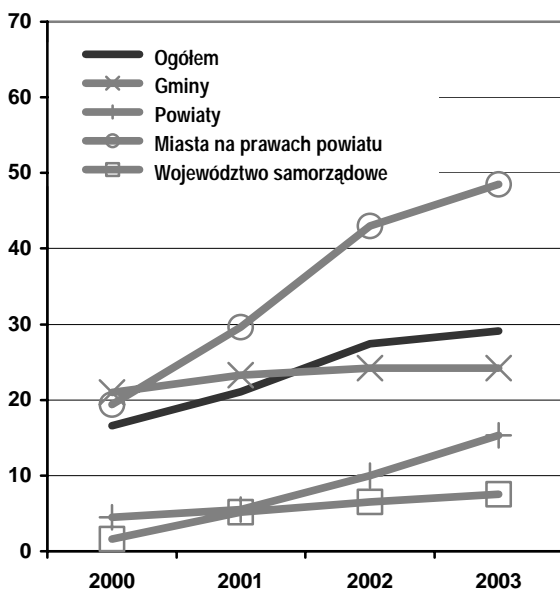
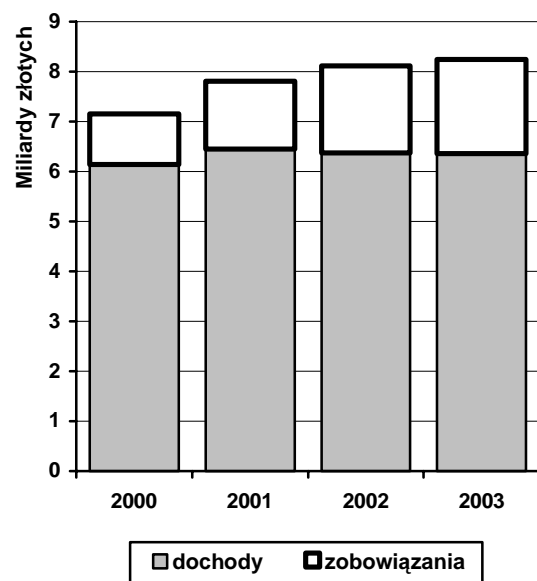
- ❖ wyemitowanych papierów wartościowych na kwotę 355.319 tys. zł, które włączyło w finansowanie 13 gmin (32,2% łącznej kwoty wyemitowanych papierów), 7 powiatów (11,1%) i 2 miasta na prawach powiatu (56,7%),
- ❖ zobowiązań wymagalnych na kwotę 66.456 tys. zł, które wystąpiły w 112 gminach (90,6% kwoty zobowiązań wymagalnych), 22 powiatach (5,9%) i 2 miastach na prawach powiatu (3,5%).

Tab. 10. DŁUG PUBLICZNY I RELACJA ZADŁUŻENIA

Wyszczególnienie	2002			2003		
	dochody	dług publiczny	relacja 3 : 2	dochody	dług publiczny	relacja 6 : 5
	[tys. zł]			[tys. zł]		
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem	6 370 140	1 746 519	27,4	6 355 739	1 894 407	29,1
Gminy, w tym:	2 819 116	683 018	24,2	3 131 163	782 889	24,2
— miejskie	1 004 392	250 979	25,0	1 236 028	329 751	25,9
— miejsko-wiejskie	1 042 270	267 962	25,7	1 082 087	288 505	25,9
— wiejskie	772 453	164 077	21,2	813 048	164 634	19,5
Powiaty	1 049 578	104 790	10,0	1 008 427	156 116	15,3
Miasta na prawach powiatu	2 181 320	937 962	43,0	1 883 548	929 343	48,5
Województwo samorządowe	320 126	20 749	6,5	332 601	26 058	7,5

Ustawowo dopuszczony limit zadłużenia — określony relacją łącznej kwoty długu do dochodów — przekroczyły w 2003 r. dwie gminy: Żórawina i Polanica Zdrój.

Kształtowanie się relacji zadłużenia do dochodów w latach 2000—2003 przedstawiono na rys. 2, a proporcje wielkości zobowiązań i wielkości dochodów wykonanych przez dolnośląskie jednostki przestawiono na rys. 3.

Rys. 2. RELACJA ZADŁUŻENIA DOLNOŚLĄSKICH JEDNOSTEK W LATACH 2000—2003**Rys. 3. ZOBOWIĄZANIA I DOCHODY DOLNOŚLĄSKICH JEDNOSTEK W LATACH 2000—2003**

WYKONANIE BUDŻETÓW W JST WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO W ROKU 2003

Jednostki samorządu terytorialnego	DOCHODY	W tym DOCHODY WŁASNE	WYDATKI	W tym WYDATKI MAJĄTKOWE	WYNIK BUDŻETU	PRZYCHODY	ROZCHODY
1	2	3	4	5	6	7	8
JST WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO	6 355 739 367	3 119 982 073	6 482 791 749	898 797 718	-127 052 382	620 698 033	340 467 648
Dolnośląskie województwo samorządowe	332 600 747	52 564 785	330 114 483	78 456 748	2 486 264	13 962 910	16 449 174
Powiaty ziemskie	1 008 426 913	105 428 810	1 056 034 731	93 209 442	-47 607 818	89 477 672	30 265 016
bolesławiecki	34 815 294	3 376 998	34 385 502	2 069 529	429 792	1 028 824	0
dzierżoniowski	47 535 590	4 751 591	57 215 538	1 750 056	-9 679 948	11 122 309	1 442 361
głogowski	50 234 265	5 274 134	50 506 414	169 984	-272 149	3 831 701	3 476 819
górowski	20 272 685	1 377 175	25 152 143	6 168 320	-4 879 458	5 283 791	388 920
jaworski	29 120 701	2 675 788	27 534 340	408 467	1 586 361	4 827 361	1 969 473
jeleniogórski	36 688 643	6 373 393	39 433 310	3 474 024	-2 744 667	3 391 224	601 560
kamiennogórski	23 956 457	4 204 625	27 062 248	7 427 003	-3 105 791	3 793 250	440 163
klodzki	96 458 424	11 485 824	99 003 197	3 379 291	-2 544 773	6 797 214	4 189 317
legnicki	30 140 161	5 962 946	30 750 625	1 224 418	-610 464	2 982 533	2 209 920
lubański	28 691 623	1 687 090	32 889 916	6 348 053	-4 198 293	4 606 409	300 000
lubiński	37 964 241	3 533 978	39 980 331	1 356 144	-2 016 090	3 792 552	1 730 418
lwówecki	28 869 699	2 727 436	28 932 350	852 667	-62 651	345 697	129 000
milicki	33 835 521	3 251 314	33 698 509	8 778 680	137 012	368 219	374 786
oleśnicki	49 577 235	5 528 887	49 554 195	3 737 376	23 040	287 714	196 600
olawski	27 174 551	3 196 490	27 319 648	542 586	-145 097	223 914	0
połkowicki	18 542 813	2 008 282	19 850 065	2 395 564	-1 307 252	2 288 940	980 000
strzeliński	22 033 410	1 571 841	22 729 775	1 555 081	-696 365	3 350 534	2 119 856
średzki	18 610 783	2 380 275	17 726 059	1 815 346	884 724	818 548	1 700 000
świdnicki	88 937 685	5 411 690	92 889 132	23 167 470	-3 951 447	7 195 609	2 479 000
trzebnicki	31 248 648	3 814 487	30 767 837	2 364 015	480 811	744 827	441 416
wałbrzyski	81 515 308	6 060 360	91 970 395	3 709 956	-10 455 087	12 855 087	2 400 000
wołowski	24 364 126	1 661 824	24 347 919	1 608 081	16 207	0	0
wrocławski	35 994 958	2 844 567	37 444 599	2 696 920	-1 449 641	3 017 524	125 428
ząbkowicki	44 740 862	5 270 099	47 309 315	1 157 931	-2 568 453	3 200 000	169 979
zgorzelecki	42 282 733	4 790 480	42 662 460	1 475 675	-379 727	1 379 727	1 000 000
zlotoryjski	24 820 497	4 207 236	24 918 909	3 576 805	-98 412	1 944 164	1 400 000
Powiaty grodzkie	1 883 548 318	1 183 162 614	1 944 913 814	258 856 506	-61 365 496	212 528 695	115 952 188
Jelenia Góra	180 321 675	81 155 547	191 219 477	27 202 102	-10 897 802	24 712 708	7 325 840
Legnica	220 860 161	99 463 894	230 383 262	27 064 808	-9 523 101	17 199 000	7 670 000
Wrocław	1 482 366 482	1 002 543 173	1 523 311 075	204 589 596	-40 944 593	170 616 987	100 956 348
Gminy ogółem	3 131 163 389	1 778 825 864	3 151 728 721	468 275 022	-20 565 332	304 728 756	177 801 270
Gminy miejskie	1 236 027 750	764 676 789	1 246 438 756	146 949 269	-10 411 006	134 594 663	84 518 892
Bielawa	40 754 216	21 989 461	40 789 223	4 613 962	-35 007	2 500 000	2 000 000
Boguszków-Gorce	26 403 780	14 011 804	25 223 490	1 332 974	1 180 290	1 235 009	714 298
Bolesławiec	68 805 824	37 249 510	71 343 508	25 221 915	-2 537 684	8 624 309	458 000
Chojnów	20 509 138	7 318 562	19 431 758	493 603	1 077 380	681 290	645 000
Duszynki Zdrój	9 449 211	5 697 450	9 016 473	1 123 508	432 738	714 191	1 111 094
Dzierżonów	41 818 275	22 126 553	41 437 666	3 569 944	380 609	1 056 891	1 437 500
Głogów	109 573 587	75 073 206	103 357 336	6 484 457	6 216 251	12 730 671	10 052 044
Jawor	32 419 448	16 256 901	30 021 680	632 820	2 397 768	165 432	2 563 200
Jedlina Zdrój	7 453 802	3 542 213	7 851 843	1 363 900	-398 041	1 115 363	586 919
Kamienna Góra	27 923 249	14 179 608	27 213 101	801 930	710 148	634 076	901 500
Karpacz	15 202 458	12 899 286	11 498 628	1 131 661	3 703 830	-9 458	3 508 985
Kłodzko	38 367 799	24 284 173	38 906 112	4 171 718	-538 313	4 030 357	2 220 567
Kowary	13 901 452	7 363 517	12 254 251	432 890	1 647 201	243 620	937 275
Kudowa Zdrój	16 570 523	9 799 284	15 158 992	1 816 475	1 411 531	83 020	1 420 588
Lubań	28 930 286	14 798 305	27 501 466	2 521 443	1 428 820	283 869	1 659 154
Lubin	132 978 083	94 106 430	142 434 661	23 098 469	-9 456 578	26 109 887	15 850 000
Nowa Ruda	27 775 390	12 986 260	26 132 501	1 160 434	1 642 889	1 646 530	1 946 546
Oleśnica	44 386 095	24 808 039	43 834 187	5 265 629	551 908	343 962	0
Olawa	39 550 149	22 746 094	39 892 376	5 544 365	-342 227	3 213 596	2 020 000
Piechowice	12 939 924	5 973 464	11 873 712	4 563 889	1 066 212	45 137	1 065 000
Pieszyce	10 028 044	4 092 570	10 253 222	1 174 823	-225 178	1 120 469	497 334
Piława Górna	8 124 223	3 123 767	8 957 320	1 278 518	-833 097	1 149 658	163 599
Polanica Zdrój	14 477 742	10 827 436	12 847 852	2 470 866	1 629 890	72 100	1 701 971
Szczawno Zdrój	9 672 549	7 137 801	12 023 819	885 680	-2 351 270	3 323 002	954 377
Szklarska Poręba	15 903 975	11 707 403	13 544 776	2 111 023	2 359 199	1 980 269	891 840
Świdnica	79 374 826	50 104 595	80 824 909	3 556 040	-1 450 083	10 559 282	4 718 260
Świebodzice	29 027 558	16 691 148	27 328 630	3 019 955	1 698 928	1 598 208	2 872 870
Świeradów Zdrój	11 554 133	7 021 245	10 704 133	2 722 672	850 000	145 147	733 500
Wałbrzych	213 889 829	156 433 539	236 684 026	15 285 343	-22 794 197	43 100 424	18 004 366
Wojcieszów	5 295 454	2 128 616	6 431 351	1 701 771	-1 135 897	1 426 303	0

1	2	3	4	5	6	7	8
Zawidów	6 930 957	2 611 451	7 072 644	483 568	-141 687	235 525	0
Zgorzelec	54 224 934	34 723 853	53 690 898	15 071 163	534 036	2 443 578	1 896 539
Złotoryja	21 810 837	10 863 245	20 902 212	1 841 861	908 625	1 992 946	986 566
Gminy wiejskie	813 048 205	421 785 646	810 027 465	149 073 678	3 020 740	75 800 274	35 847 638
Bolesławiec	21 850 655	13 584 220	21 120 586	8 462 960	730 069	5 569 823	1 165 000
Borów	7 439 459	3 157 552	7 366 744	894 253	72 715	208 607	148 000
Chojnów	11 759 285	6 709 881	12 070 160	2 754 622	-310 875	822 506	202 358
Ciepłowody	5 717 509	2 753 162	5 595 963	1 868 775	121 546	487 419	597 477
Cieszków	6 773 872	2 502 982	7 051 598	1 224 981	-277 726	761 215	181 600
Czarny Bór	9 577 901	4 718 881	10 016 943	3 159 878	-439 042	1 741 787	1 265 000
Czernica	12 984 461	8 084 163	11 629 704	411 395	1 354 757	21 361	1 223 333
Długoleśka	31 800 576	18 282 644	32 453 272	11 539 041	-652 696	4 163 714	803 000
Dobromierz	7 812 882	3 649 525	7 804 558	659 130	8 324	482 831	491 155
Dobroszyce	8 734 056	4 036 657	8 574 818	1 510 474	159 238	188 924	69 000
Domanów	6 474 199	2 522 347	6 190 219	246 791	283 980	236 078	456 700
Dziadowa Kłoda	6 608 480	1 928 815	6 588 631	410 658	19 849	579 923	555 000
Dzierżoniów	11 831 108	5 400 677	12 278 576	2 270 348	-447 468	1 159 910	378 250
Gaworzyce	5 599 226	2 252 431	5 469 793	1 162 653	129 433	246 257	369 514
Głogów	8 761 133	4 950 188	9 015 680	2 365 738	-254 547	1 333 804	558 000
Grębocice	12 904 166	8 685 325	11 062 558	2 749 337	1 841 608	1 445 479	50 000
Gromadka	8 392 093	3 756 999	8 232 246	467 041	159 847	26 117	0
Janowice Wielkie	6 096 062	2 430 127	5 987 414	314 186	108 648	444 448	481 824
Jemielno	5 043 179	1 646 363	5 514 695	961 340	-471 516	874 992	342 093
Jerzmanowa	10 387 107	7 956 046	10 554 437	2 984 043	-167 330	1 417 921	1 168 000
Jeżów Sudecki	7 466 961	4 401 825	7 560 470	1 048 695	-93 509	391 204	126 600
Jordanów Śląski	4 839 022	2 229 337	4 924 184	998 776	-85 162	537 586	160 000
Kamieniec Ząbkowicki	11 634 179	4 234 591	11 509 434	877 494	124 745	393 806	380 089
Kamienna Góra	11 993 076	6 081 821	11 846 276	906 256	146 800	210 508	346 000
Kłodzko	24 357 887	10 065 300	25 553 674	7 795 599	-1 195 787	2 581 146	1 385 359
Kobierzyce	32 404 007	23 272 838	35 503 364	11 550 316	-3 099 357	6 118 563	950 000
Kondratowice	5 436 035	2 504 212	5 392 785	93 991	43 250	95 054	30 972
Kostomłoty	9 447 828	4 047 850	9 588 422	1 835 508	-140 594	1 156 006	435 590
Kotła	9 756 644	6 394 519	10 115 570	3 138 536	-358 926	1 861 621	102 024
Krośnice	11 171 179	4 621 423	10 524 538	653 416	646 641	222 910	460 318
Krotoszyce	5 310 057	2 913 559	5 567 897	669 992	-257 840	771 925	91 800
Kunice	11 099 967	7 855 514	8 936 943	1 190 929	2 163 024	509 500	920 000
Legnickie Pole	9 728 125	4 184 213	9 537 510	1 438 374	190 615	778 389	846 749
Lewin Kłodzki	3 190 173	1 753 607	2 998 595	144 187	191 578	83 263	193 838
Lubań	8 299 842	4 046 013	8 737 791	2 064 488	-437 949	620 543	70 000
Lubin	20 427 027	15 589 216	21 550 978	35 209	-1 123 951	3 336 025	150 000
Łągowie	9 946 705	4 465 529	9 710 947	1 246 421	235 758	610 592	711 477
Malczyce	7 744 523	3 625 229	7 776 919	421 611	-32 396	117 822	0
Marcinowice	8 360 077	3 211 620	7 685 888	164 075	674 189	37 394	600 000
Marciszów	6 617 869	2 790 990	6 997 980	1 085 339	-380 111	623 335	163 000
Męcinka	7 021 652	3 948 217	6 325 709	836 535	695 943	50 000	322 798
Mietków	5 946 772	3 305 201	5 942 453	135 043	4 319	352 893	75 000
Miękinia	17 024 943	9 970 938	18 572 920	3 771 777	-1 547 977	2 207 102	640 000
Milkowice	8 541 993	4 241 018	8 379 531	852 095	162 462	629 600	731 871
Mściwojów	5 288 973	2 237 742	4 906 945	271 505	382 028	177 172	559 200
Mysłakowice	13 071 068	5 973 112	12 677 011	1 963 305	394 057	99 898	347 312
Niechlów	7 172 744	3 090 408	7 250 729	71 835	-77 985	347 538	70 000
Nowa Ruda	16 490 708	5 609 760	16 803 234	1 819 810	-312 526	553 226	240 700
Oleśnica	16 025 831	7 702 394	15 357 651	3 866 034	668 180	812 092	235 000
Olszyna	9 798 109	2 930 195	9 573 152	1 755 957	224 957	348 733	210 248
Olawa	18 432 496	10 584 859	19 991 919	5 776 390	-1 559 423	3 184 167	1 443 926
Osiecznica	12 628 760	6 483 520	11 711 701	2 865 390	917 059	529 770	229 000
Paszowice	4 975 853	2 071 624	5 100 326	685 326	-124 473	235 039	47 500
Pęcław	4 692 572	1 569 798	5 205 946	1 768 814	-513 374	645 815	74 250
Pielgrzymka	6 018 560	2 046 655	5 945 756	139 526	72 804	164 000	234 950
Platerówka	2 643 269	974 948	2 643 254	134 019	15	75	0
Podgórzyn	10 727 560	5 677 371	11 607 292	2 097 997	-879 732	1 916 279	769 017
Przeworno	6 425 947	2 106 245	6 240 891	299 398	185 056	153 390	338 367
Radwanice	7 166 549	3 480 731	6 704 282	572 950	462 267	120 550	499 758
Rudna	29 293 895	24 050 007	23 952 152	5 335 982	5 341 743	275 832	1 583 500
Ruja	3 800 259	1 677 244	3 488 755	26 896	311 504	39 461	50 000
Siekierczyn	8 850 887	4 411 525	9 146 861	2 562 471	-295 974	446 088	150 000
Stara Kamienica	6 490 230	2 853 396	6 693 621	839 824	-203 391	274 160	32 680
Stare Bogaczowice	6 937 758	2 266 518	6 882 403	2 220 402	55 355	1 307 893	226 122
Stoszowice	7 396 730	2 571 036	7 915 443	747 436	-518 713	911 756	349 000
Sulików	8 062 875	4 395 740	8 333 306	1 400 828	-270 431	3 269 965	177 700
Świdnica	20 722 261	10 719 332	22 237 560	4 340 774	-1 515 299	2 142 052	523 900
Udanin	8 394 562	4 136 310	7 486 733	182 097	907 829	62 886	630 000
Walim	8 234 393	3 795 016	8 281 078	1 514 028	-46 685	1 112 000	1 011 473

1	2	3	4	5	6	7	8
Warta Bolesławiecka	17 173 082	10 391 852	15 455 159	4 771 562	1 717 923	1 746 981	1 022 500
Wądroże Wielkie	5 849 887	2 605 942	5 545 006	183 003	304 881	217 955	501 600
Wińsko	11 104 282	3 196 527	10 437 946	54 409	666 336	373 664	1 040 000
Wisznia Mała	10 133 553	5 629 526	9 582 215	1 430 745	551 338	289 422	840 760
Zagrodno	8 151 072	3 554 291	7 820 610	751 235	330 462	166 813	240 000
Zawonia	6 990 312	2 445 896	6 697 168	719 430	293 144	67 630	70 000
Zgorzelec	11 962 672	7 112 580	11 603 867	1 640 576	358 805	126 513	391 000
Złotoryja	12 050 253	6 592 087	13 637 341	4 228 382	-1 587 088	3 652 390	835 886
Żorawina	9 298 743	4 721 898	9 008 340	492 507	290 403	363 155	319 500
Żukowice	6 277 548	3 355 996	8 282 439	2 170 529	-2 004 891	3 156 011	154 000
Gminy miejsko-wiejskie	1 082 087 434	592 363 429	1 095 262 500	172 252 075	-13 175 066	94 333 819	57 434 740
Bardo	7 968 438	3 850 124	8 327 180	1 528 438	-358 742	1 264 000	863 593
Bierutów	12 565 941	5 070 988	11 776 095	274 485	789 846	1 883 232	1 168 000
Bogatynia	90 440 261	72 494 281	83 474 533	3 346 627	6 965 728	810 709	7 077 614
Bolków	14 078 189	4 575 181	15 063 159	3 469 633	-984 970	2 171 337	354 490
Brzeg Dolny	28 531 956	19 367 132	28 177 134	5 972 165	354 822	3 326 200	3 311 877
Bystrzyca Kłodzka	25 883 014	11 919 768	26 597 595	3 563 418	-714 581	3 077 634	1 885 658
Chocianów	16 939 636	9 282 265	16 101 023	1 080 612	838 613	327 467	1 166 080
Gluszyca	13 240 654	7 032 810	13 383 020	1 171 835	-142 366	1 554 393	688 137
Góra	26 829 156	13 634 248	27 154 662	2 995 926	-325 506	1 602 719	644 692
Gryfów Śląski	15 163 557	5 139 749	14 004 327	2 682 091	1 159 230	399 509	1 039 955
Jaworzyna Śląska	13 027 859	6 077 762	12 360 282	1 033 801	667 577	599 795	0
Jelcz-Laskowice	27 582 138	16 009 100	26 022 548	2 087 711	1 559 590	1 042 290	1 984 106
Kąty Wrocławskie	25 711 528	16 488 670	25 622 196	4 899 213	89 332	1 138 696	367 616
Łądek Zdrój	11 757 300	5 658 908	10 678 877	392 160	1 078 423	439 957	1 312 748
Leśna	14 007 775	5 505 266	13 271 076	1 041 721	736 699	593 610	662 500
Lubawka	15 992 856	6 654 545	16 064 596	3 411 987	-71 740	646 999	211 800
Lubomierz	7 912 436	2 142 094	8 248 671	446 772	-336 235	502 556	142 615
Lwówek Śląski	23 305 167	13 021 319	22 035 310	1 857 735	1 269 857	-302 239	674 000
Mieroszów	11 103 144	5 691 321	10 942 197	1 063 477	160 947	279 201	373 813
Międzybórz	7 203 117	2 798 751	6 867 410	408 790	335 707	0	157 400
Międzylesie	10 915 481	3 354 056	10 599 335	330 672	316 146	195 320	262 500
Milicz	30 164 270	15 301 725	30 766 324	4 762 951	-602 054	1 693 902	1 091 848
Mirsk	20 266 836	13 042 658	19 660 653	9 573 189	606 183	160 795	470 000
Niemcza	9 594 222	4 637 808	8 529 412	475 576	1 064 810	314 801	200 000
Nowogrodziec	20 392 449	8 479 987	21 140 362	3 709 181	-747 913	1 407 508	600 000
Oborniki Śląskie	22 989 149	12 692 687	24 608 857	6 311 629	-1 619 708	3 086 212	1 020 869
Pieńsk	12 880 501	4 850 582	12 627 115	1 757 785	253 386	224 438	470 200
Polkowice	74 995 199	60 714 240	89 424 683	15 714 451	-14 429 484	18 467 717	3 145 733
Prochowice	11 189 204	6 380 289	10 289 702	87 143	899 502	271 492	1 060 330
Prusice	11 599 271	4 105 977	11 976 091	2 915 631	-376 820	774 872	330 400
Przemków	14 114 536	5 838 531	14 944 418	2 475 123	-829 882	2 255 603	1 229 000
Radków	12 400 932	4 371 173	12 588 853	1 419 646	-187 921	656 523	462 000
Sobótka	17 586 833	9 842 246	15 938 978	1 888 633	1 647 855	331	1 377 288
Stronie Śląskie	16 456 012	7 082 995	18 500 560	9 275 718	-2 044 548	3 285 998	419 316
Strzegom	43 534 415	24 403 105	43 863 498	6 818 850	-329 083	4 694 635	1 948 282
Strzelin	29 058 034	16 384 987	33 465 226	9 741 175	-4 407 192	6 533 839	1 960 500
Syców	20 839 518	10 241 730	20 746 914	1 302 591	92 604	1 338 847	1 020 296
Szczytna	9 298 169	3 976 411	8 727 969	839 175	570 200	30 006	505 040
Ścinawa	13 636 809	7 270 661	14 431 988	2 634 159	-795 179	2 067 675	1 272 496
Środa Śląska	30 375 305	17 925 277	32 122 007	8 332 804	-1 746 702	3 418 428	1 671 726
Świerzawa	10 595 613	4 577 985	10 542 339	1 293 365	53 274	769 364	583 282
Święta Katarzyna	24 212 097	15 794 448	25 103 698	7 030 041	-891 601	4 912 204	2 507 455
Trzebnica	25 456 686	12 530 249	24 371 765	2 593 943	1 084 921	137 680	907 700
Twardogóra	19 409 836	12 126 874	19 162 440	4 781 227	247 396	1 026 600	815 945
Wąsosz	9 835 111	4 246 093	10 037 912	1 894 307	-202 801	581 006	323 623
Węglińiec	11 511 016	4 350 929	11 701 050	877 391	-190 034	1 108 883	750 000
Wiązów	9 890 203	4 094 294	9 304 598	430 707	585 605	267 882	832 831
Wleń	7 494 383	2 970 925	7 657 916	1 804 557	-163 533	563 205	110 346
Wolów	26 686 537	12 112 137	31 273 721	6 145 718	-4 587 184	6 393 368	572 608
Ząbkowice Śląskie	28 288 440	15 482 322	29 784 506	1 688 467	-1 496 066	2 477 331	399 550
Ziębice	22 642 481	9 920 603	22 889 126	2 139 792	-246 645	1 863 090	1 036 665
Złoty Stok	7 072 077	3 022 230	6 991 618	479 340	80 459	310 559	228 250
Żarów	19 238 473	10 566 057	16 713 223	5 116 139	2 525 250	352 933	2 809 798
Żmigród	18 223 214	7 256 876	18 603 752	2 882 402	-380 538	1 332 707	952 169

Analizę sporządziła:
 Magdalena Głowacz
 specjalista WIAS